

DOING CHESSED TO GET CHESSED

BRIS SHALOM

Pinchas ben Elazar ben Aharon Hakohen rose to the occasion and performed an act of zealotry to stand up for the honor of Hashem (Bamidbar 25:10). Because of this great action of his, he was *zocheh* to be *gebentched* with the greatest of *brachos*. The passuk says: "behold, I have given him a covenant of peace" (Bamidbar 25:12). The Seforno explains that since Pinchas *struggled* My struggle - he fought Hashem's battle for Hashem - in that *zechus*, he received *bris shalom*. What is *bris shalom*? *I will save him*, מריב כל התנגדות, from all antagonism to his way of life. Pinchas will be saved from all antagonism toward him, ויהיה לו השלום, and he will be a man who will live in peace.¹

Sadly, we live in a world where most of us have our *misnagdim*. Sometimes a person's wife is his *misnaged*. What does the *passuk* (Mishley 16:7) say? בְּרָצוֹת הֵן דְּרֵי אִישׁ, "when Hashem favors the ways of a man," "his enemies will make *shalom* with him." *Chazal* ask (Bereishis Rabbah 54:1)² who are one's enemies? His wife. Sometimes it's your kids. Sometimes, one's kids are his enemies. There are very few people we know who don't have *misnagdim*. Even a *choshuve rav* in a city who is very successful will often have *misnagdim*. Success comes together with *misnagdim*. People challenge you. It's not an unusual thing.

But because Pinchas fought Hashem's battle, Hashem said, "I'm going to save you from the strife of all antagonism. You're going to have peace in your life." That's an amazing *brachah*. To go through life *beshalom* is a rarity. I don't know anybody like that. Big *gedolim* were challenged. It even says regarding the *malachim* in *Shamayim* במרומוי, עושה שלום ברומים, Hashem makes *shalom* כולם אהובים ברורים. *A rosh yeshivah* once asked: who is fighting in *shamayim*? What are *malachim* fighting about? ונותנים רשות זה לזה. It's amazing that the *shalom* between them is needed. Do you know why it's like that? Do you know why it says: עושה שלום במרומוי, because Hashem makes the *shalom* *bemeromav*. Otherwise, naturally, if there are two beings, there is going to be some strife. It's the same thing with husband and wife. If you're *zocheh* to *shalom* it's a very big *zechiyah*. It's only if *Shechinah beineihem*, with them. If the *Shechinah* is there and present, then you have *shalom*. Otherwise, there's strife.

Pinchas's actions also brought a tremendous *kapparah* to Bnei Yisrael. The Seforno explains that since Pinchas performed his act of zealotry before everybody's eyes so that they should have *kapparah* for not protesting in the face of the sinners, לכן ראוי, הוא לכהונת עולם, therefore, he is deserving of *kehunas olam*, the position of *kehunah* בעדם יכפר בה, אשר בה יכפר בעדם, through which he would also bring *kapparah* for Klal Yisrael.

THE RIGHT TO HAVE SECHAR

The *Ohr Hachaim* adds that Pinchas was concerned about the *kavod* of Hashem.³ So, he did something for the *kavod* of Hashem. And what did Hashem pay him back with? His *kavod* was elevated, and he was *zocheh* to become a Kohen - it was a *matanah* from Hashem. He did not become a Kohen through his father. Generally, Kohanim become Kohanim [since they are the children of] their father. But Pinchas was *zocheh* on his own. And because he brought *shalom* between Yisrael and *avihem shebshamayim*, he was *zocheh* to the *bris shalom*. And just as he brought such a benefit to Klal Yisrael that went on for *doros* - he stopped a terrible *mageifah* and many Yidden lived for many generations afterwards as a result of that - so *middah keneged middah* he was *zocheh* to *tovah* from Hashem that would go on for many *doros* to come. והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם. Unbelievable!

We have to know that Hakadosh Baruch Hu's *middos* are *middah keneged middah*. Now, the *medrash* (Midrash Aggadah, Bamidbar 25:2)⁴ says an interesting thing. It says that because of what Pinchas did, בדין הוא שיטול את שכרו, by right, he should get his reward. This is very difficult to understand. Anybody who does a good deed, gets his *sechar* by right. What is unique about Pinchas that he rightfully should get *zechus*? Hakadosh Baruch Hu gives *sechar* for every single good thing a person does. What is the meaning of this *medrash*?

¹ את בריתי שלום. ממלאך המות כענין עושה שלום במרומוי כי אמנם ההפסד לא יקרה אלא בסבת התנגדות ההפכים וזה אמנם נתקיים בפינחס שהאריך ימים הרבה מאד מכל שאר אנשי דורו עד שהיה הוא משמש במשכן שילה בזמן פלגש בבבעה שהיה בלי ספק אחרי מות יהושע ושאר הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע וכל שכן אם היה בזמן יפתח שכתב למלך בני עמון בשבת בני ישראל בחשבון ובנותיה כו' שלש מאות שנה וכבר ספרו ז"ל שפינחס לא רצה ללכת אז אל יפתח להתייר דרו וכל שכן לדברי האומר אליהו זה פינחס והוא עדיין חי וקיים (ספורנו שם)

² ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופילג שר צבאו (בראשית כ"ב), (משלי ט"ז): בְּרָצוֹת הֵן דְּרֵי אִישׁ גם אויביו ישלם אתו, רבי יוחנן אמר זו אשתו, שנאמר (מכ"ה ז', ו'): איבי איש אנשי ביתו, מעשה באשה שקבלה על בעלה לשלטון והתייז את ראשו, ויש אומרים אף התייז את ראשה, וכו'.

³ תחת אשר וגו' ויכפר וגו'. נתן טעם למה שכתב לו הי לזכות הכהונה לפינחס בתורת מנהגו ולא מכא אביו, אמר תחת אשר קנא לאלקיו הוא עשה לאלקיו וחש על כבודו גם אלקיו ירוממוהו באין צורך לו ליהנות ביקרו מיקר אביו, וכנגד מה שאמר שתהיה לו שלום וגם תהיה לזרעו וגו' אמר ויכפר על בני ישראל פירוש שעשה שלום בין ישראל ובין אביהם שבשמים והניח לישראל מחמת מלך מלאכי מות לזה יהיה לו ברית השלום מהם, וכשם שההטבה אשר הטיב בכפרת בני ישראל היא הטבה נמשכת שכל דור ודור הבא בא מכא הראשונים אשר כיפר עליהם ולזה כמו כן תהיה נמשכת הטובה גם כן והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם (אור החיים, פ' י"ג שם)

⁴ ד"א וירא... וינקם (במדבר כ"ה:ז), וכו', ועשה לו הקב"ה כל אותם הנסים, והם שנים עשר נסים, אל שדרכן לפרוש זה מזה, ואלו המלאך הדביקים. ב' סתם המלאך את פיהם כדי שלא יצונו. ג' כוון הקב"ה את הרומח כדי שיכנס בתוך זכרותו ובתוך נקבותה כדי שלא יאמרו האחרים אף הוא נכנס ועשה צרכו. ד' האריך הברזל כדי שידקור את שניהם. ה' נתן כח בזרועו כדי שיגביה שניהם. ו' לא נשמטו מן הזיזין אלא עמדו במקומם. ז' הפכם המלאך בתוך הרומח כדרכם לראות קלונם לכל. ח' לא הטיפו דם כדי שלא יטמא פינחס. ט' שימר הקב"ה רוחתם שלא ימותו ויטמאו פינחס. י' הגביה לו המלאך את השקוף כדי שיצאו שניהם בין כתפיו. י"א כיון שיצאו ראה את הנגף מחבל בעם והשליכן לארץ ועמד ונתפלל, שנאמר ויעמוד פינחס וגו'. י"ב על ידיו נעצרה המגפה, אמר הקב"ה הרבה טובות אני מחזיק לפינחס, פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, עליו נאמר חמת מלך מלאכי מות (וחכם) [ואיש חכם] יכפרנה (משלי ט"ז ד'), משל למה הדבר דומה למלך שהי' עובר וסיעה של נערים עומדים, עמד אחד מהם וגדף את המלך, נתמלא עליהם המלך חימה, אחד שהי' יושב ביניהם עמד והכה לאותו שגדף את המלך, המלך ראה מה עשה אותו, מיד שככה חמתו של מלך, מי גרם למלך שישבו מחמתו. אותו שהי' מיושב ועמד והכה לאותו, כך מי גרם להקב"ה שתשוב חמתו ולא יכלה בני ישראל היוי אומר פינחס, לקיים מה שנאמר חמת מלך וגו', אמר הקב"ה בדין הוא שיטול את שכרו, שנאמר הנינו נתן לו את השלום שהתורה נקראת שלום, שנאמר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום (משלי ג' ז').

A GOOD TZADDIK

There is a beautiful *vort* from the Steipler (1899-1985), *zichrono levracah*, that carries with it a big *yesod*. The *gemara* in *Kiddushin* (40a) discusses the *mishnah* that we read every morning; *eilu devarim*, these are the mitzvot, אדם אוכל פירותיהם בעולם הזה, and the principal is waiting for him in *olam haba*, in the next world. We learn each one from the relevant *pessukim*. The *gemara* clarifies over there a very interesting *passuk*. The *passuk* says: אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו, a *tzaddik* who is *tov*, who is good, will eat of the fruits of his good actions. The *gemara* asks, is there a *tzaddik* who is good and a *tzaddik* who is not good?⁵

The *gemara* answers that a good *tzaddik* is someone who is *tov leshamayim*, he is good for Hashem, and he's *tov la'briyos*, good for other people. That's a *tzaddik tov*, a *gutte tzaddik*. But a *tzaddik* who is *tov leShamayim*, but not for other people, that is a *tzaddik* who is not good. In other words, there are some *mitzvot* that are only good *laShamayim*, like *tzitzis*, for example. They're good for Hashem but they don't bring benefits to *other* people. Other *mitzvot* can benefit other people as well. Nu? So the *gemara* says that when a person is a good *tzaddik* and he does actions that bring benefit to Hashem and bring benefit to people, then it says "he will eat the fruit of his actions." Then you will eat the fruit, the dividends, of your actions in this world. You have to remember this *gemara*. You want to eat the dividends in this world? It has to be good deeds that benefit others. If you do great deeds, great *tzidkus*, but they only benefit *shamayim* - you can't expect to get dividends in this world. You'll get them in the next world.

Now, how would you classify this action of Pinchas? He stood up and was zealous for Hashem. He did a *ma'aseh kanaus* and he stood up for the honor of Hashem. Seemingly, with that action, he benefited only Hashem. He did a great act of *mesiras nefesh* for Hashem. He could have gotten killed. It was a tremendous action that he did. But it wasn't a *tovah* for the people. *Adaraba*, he killed the leader of a *shevet*. Zimri was the leader, the *nasi* of Shevet Shimon. He deprived them of their leader. Even though *lechorah* he's going to get tremendous *sechar* and tremendous *zechus* in the world to come, but in this world, he should not be entitled to dividends. *Lechorah*, it's not within his rights to get benefits in this world. Why did he get the *bris kehunas olam*? Why did he get paid in this world?

The Steipler explains the reason is because with this action Pinchas saved Klal Yisrael from the *mageifah*, from the pandemic they were experiencing. And since he saved Klal Yisrael, there is no greater *tovah* for the people than this. He did an action to save Klal Yisrael from destruction, and for that, he deserves *peiros* in *olam hazeh*. That's what the *passuk* means when it says בן פנחס לן אמור הנני נתן לו - he turned back my wrath against Bnei Yisrael - so his action was *tov labrios* - לן אמור הנני נתן לו - since he was *tov la'briyos* - I am going to give him all these *berachos* in this world.

It's very interesting. What he's saying is that if you do actions that are *tov laMakom* and *tov labrios*, you're also going to get the *sechar* for the part of that action that was *tov* for Hashem. And that's *peshat* in the *medrash* that says שיטול שכרו An act that's good for Hashem alone doesn't get rewarded in this world, but if you have an act that you did for Hashem, for the *kavod* of Hashem, but it brings about that the wrath of Hashem is turned away from Klal Yisrael, then it is *bedin hu*, rightful, to get the dividends in this world. The *ikar sechar* will be in *olam haba*, but the *peiros* is *be'olam hazeh*.

DOING CHESSED BRINGS CHESSED

This is something that we have to know. People sometimes see the *chessed* of Hashem, and they think of their own *mitzvot* to do. They have to know that if you do *chessed* to others, you will be *zocheh* to *chessed*. Let's say you're a person who needs a *shidduch*. A lot of people need *shidduchim*. A lot of people need children. What's the *eitzah*? Do *chessed* for others. The Chafetz Chaim said if you need children, he used to give you an *eitzah* to open up a *gemach*. Not *davka* a *gemach*, but to do *chessed* with others. It's not easy to run a *gemach*. People come to you for money. You chase them down to get back the money. You're putting yourself out there for *chessed*. If you put yourself out there for *chessed*, you're going to be *zocheh* to *chessed*.⁶

HASHKAMAH AND TORAH ARE CHESSED

Now, there's another *chiddush* in that *mishnah*. You know what the big *chiddush* in this *mishnah* is? The last thing on the list in that *mishnah* is *talmud Torah*. It says תלמוד תורה כנגד כולם. Most people would never have thought that *talmud Torah* is called a *chessed* for others. *Kibud av ve'eim* we understand. *Gemilus chassadim*, we understand. *Hachnasas orchim*, *bikur cholim*. תלמוד תורה כנגד כולם?

It says another thing here that's surprising. השכמת בית המדרש שחרית וערבית. It's a *chiddush*. Coming to *shul* on time, or early is something that's a benefit for the Klal Yisrael because you're helping their *tefillot* be accepted. A person *davens* in his house. *Nu*, very nice. But he's not being *mechazek* the *tefillah* of Klal Yisrael, וערבית וערבית, השכמת בית המדרש שחרית וערבית, *Talmud Torah* is a great *chessed*.

⁵ רמי ליה רבא לרב נחמן: תנו: אלו דברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא, אלו הן: כיבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והבאת שלום שבין אדם לחבירו, ותלמוד תורה כנגד כולם. כיבוד אב ואם כתיב: "למען יאריך ימים וזמן ימים יאריך ימים". ר"דף ע"ד וחסד: ימצא חיים ע"ד ע"ד וכו' וכו'. והבאת שלום כתיב: "בקש שלום ורחמים". ואמר רבי אבהו: אתאי "ר"ד"פה" "ר"ד"פה". כתיב "בקש שלום ורחמים", וכתוב חסד: "ר"דף ע"ד וחסד". בתלמוד תורה כתיב: "כי הוא חייך וארך ימך". בשילוח הקן נמי כתיב: "למען ייטב לך והארכת ימים", ליתני נמי הא! תנא ושייר. תני תנא: "אלו דברים, ואת אמרת תנא ושייר! אמר רבא: רב אידי אסקרא ליה: "אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו" - וכו' - יש צדיק טוב ויש צדיק שאינו טוב! אלא: טוב לשמים ולבריות - זהו צדיק טוב ויש צדיק שאינו טוב.

⁶ ונמי שרגיל במצוה זו בתמידות, זוכה עבור זה להיות לו בנים בעלי חכמה, בעלי עשר, בעלי אגדה, כמו שאמרנו חז"ל (בבא בתרא ט ב): רבי יהושע אומר: כל הרגיל לעשות צדקה, זוכה לבנים (** בעלי חכמה, בעלי עשר, בעלי אגדה, בעלי חכמה, דכתיב (משלי כא, כא): "ר"דף ע"ד וחסד: ימצא חיים" וכתוב גבי חכמה: "כי מצאי מצא חיים", רש"י). בעלי עשר, דכתיב (שם): "צדקה". בעלי אגדה, דכתיב (שם): "וכבוד". כתיב כא "וכבוד" וכתוב התם וכו'. (משלי ג, לה). [** זוכה וכו', הכתנה: אם לא היו לו בנים עד עתה, זוכה בשביל הצדקה והחסד, שילדו לו בנים בעלי חכמה וגו'. ומית על זה ראינו, דכתיב (משלי כא, כא): חיים. את אדך וגו' ימצא חיים, הינו, אם לא שיהיו חכמים בתורה, אין ש"ך לומר חיים, ועל התורה כתיב (משלי ת, לה): כי מצאי מצא חיים. ואם תאמר, שכונת הכתוב, שהוא בעצמו יזכה עבור זה להתחסם בתורה, ומי שזכה לבנים יש לומר, דאי לא היה לו בנים, הוא חשבו כמת, כמו שאמרנו חז"ל (נדירים ס ב), ועל כרחק שכונת הכתוב, שילדו לו בנים, שיקרא על ידי זה בשם חי. ועל כרחק, דהם בעלי תורה, דאי נזכר לאמר שמצא ומן התמה על האנשים שמחפשי סגלות, שילדו להם בנים, ומוציאי על הסגלות כמה וכמה רובלי כסף: ויש שמוציאי למאות ולא לפנים כל אחד לפי עשרו. יותר טוב שיעשו סגלה הנמצא בחז"ל, הינו, שיתעסקו תמיד במדת הצדקה, לעזר לעניים במה שיוכלו, להיות מן המעשים, שהוא גדול מן העושה [כן בענין פרנסת חיותם, וגם לגדל בניהם ולהכניסם לתלמוד תורה, שבעבור זה יזכו לבנים בעלי תורה, וכמו שנתבאר], שיעשו גמ"ח קבוע מממון, או שירצו אחרים שישיעו בענין זה, ויתעסקו בו תמיד. כי עקר המצוה הוא העסק התמידי, שהאדם מרגיל גופו לזה; וכמו שמורה לשון הכתוב (משלי כא, כא): ר"דף ע"ד וכו'. ובזכות זה יתנהג השם יתברך עמם גם כן במדת צדקה וחסד וימלא רצונם בזה, כמו שאמרנו חז"ל (בבא בתרא ט ב), וזוכה עבור זה להיות לו בנים וכו'. וכן עשו הרבה אנשים בזמננו, והצליחו בזה. ואפילו אם הם ושלום נסגר הדלת עליו מן השמים בענין זה הינו, שקלה כל ימיו, ולא היה לו בנים; דאי לא הכי, אין שום ראינו, דיש תפלה שהיא נענה תפק, ויש תפלה שהיא נענה אחר כמה שנים, כמו שאמרנו חז"ל (דברים רבה פרשה ב' ז'): על כל פנים, מצותנו שעשה לא יאבדו, וכן הן תולדותיו. כמו שאמרנו חז"ל (בראשית רבה פרשה ל, ו), שתולדותיהן של צדיקים הוא המששים טובים שלהן, כי הן תולדות נפש; מה שאין כן, אם מוציא מעותיו למינין על סגלות חיצוניות, שלא יועילו ולא יצליחו, הוא מקלה כחותיו לריק. והמשפיל יתן לו זה אל לבו; וכל המרחם על הבריות, מרחמן עליו מן השמים (שבת קנא ב), ועין (דה ע א) שאמרנו שם על זה, שיתפלל למי שהבנים שלו, וידוע מה שאמרנו חז"ל (מדרש שוחר טוב מזמור סו), שהגומל חסד - תפלתו נשמעת (ס' אהבת חסד, ח"ב סוף פרק ה הגהה עליו)

Rav Yaakov Edelstein, who was a famous *rav* in Eretz Yisrael, was asked by another *gadol hador*, Rav Shmuel Wosner, to what do you attribute the fact that your *brachos* work? It was known that Rav Yaakov Edelstein's *brachos* were amazing. They were *poel letovah*. So Rav Shmuel asked Rav Yaakov, "Tell me what's the secret." He hemmed and he hawed. He said to him, "How do you know they work? *Meheicha teisi* they work?" But Rav Shmuel didn't want to hear those answers. Eventually he said, "Maybe it's *middah keneged middah*." Rav Yaakov Edelstein said, "Many people come to me, and I listen to each one of them with great patience. No one leaves my house saying that I rushed him and I didn't give him full attention. Maybe that's why in *Shamayim* they conduct themselves with me in the same fashion and they listen to me patiently, and they do what I ask." You hear that? You should know it works both ways. If a person is negative about doing *chessed* to other people, how can they hope to receive *chessed*?

DROPPING DEAD IN THE MIDDLE BIRKAS KOHANIM

Rav Chatzkel Levenstein (1885-1974) said that before he came to America and Eretz Yisrael, back in Europe, there was a certain *shul* where *yeshivah bachurim* would learn. One of the *gabbaim* of that *shul* brought a lot of pressure upon the *bnei hayeshivah* that were learning there. In those days, they didn't have official *yeshivah* buildings. People learned in *batei medrash*. This guy was always *shrying* at the *bachurim* to maintain the order in the *beis hakenesses*, and he disturbed their learning. In the end, he kicked them out of the *shul*. Over the years, Rav Chatzkel said whenever he met a person from that city, he asked about that *gabbai*. "What happened to that *gabbai*? What was the end of the *gabbai*?" Until one day, he met somebody from that city, who told him, "The *gabbai* died." Rav Chatzkel asked, "What happened?" He said, "He had a heart attack on Yom Tov in *shul* in the middle of *Birkas Kohanim*. He collapsed in the middle of *Birkas Kohanim*. They didn't want to have the Kohanim in the same room as the *meis*, and they couldn't stop the *Birkas Kohanim*. So you know what they did? They took the *meis* and carried him out of *shul* and dropped his body outside the *shul* in the middle of *Birkas Kohanim*."

Rav Chatzkel said, "Ah! All these years, I waited to see the *hashgachah* of Hashem. How Hashem is going to pay him back *middah keneged middah*. Just like he did, he drove out the *bachurim* from the *shul*, so too it was done to him. They left his body outside the *shul*."

Everything that Hashem does is *middah keneged middah*. There's nothing not *middah keneged middah*.

WHY WAS R' CHAIM VOLOZHIN'S SEFER TORAH STOLEN?

There's a famous story that's brought down in *sefer Kesser Rosh* from Rav Chaim Volozhiner (1749-1821). Rav Chaim Volozhiner was extremely *medakdek* to hear *Krias HaTorah* on Mondays and Thursdays and he was *moser nefesh* for this. Even if he was traveling, he wasn't *mevater* on this *mitzvah* no matter what. There was a *ma'aseh* that happened at his son Rav Itzele's *chasunah*. They were on the way to the *chasunah*. It was a Monday. They stayed overnight in an inn, and there wasn't any *Sefer Torah*. Rav Chaim tried with all his powers to travel somewhere where there would be a *Sefer Torah* so he could hear *Krias HaTorah* but there was an older *rav* who was with him at that time, and the *rav* told him you don't have to go to such extreme efforts. "It's the time of the *chasunah*. You're *bederech* to do a *mitzvah*. You're *osek bemitzvah*, so you're *patur*." The *gemara* says the people who are *osek* in a *chasunah* are *patur* from *tefilah*. Rav Chaim was *mevater* his own opinion to the opinion of this older *rav*, and he said, "Okay."

After the *chasunah*, they came home and Rav Chaim opened up the *Aron Kodosh* and saw that his private *Sefer Torah* was gone. It was stolen. It disappeared. Rav Chaim was very accustomed to immediately making an extreme *cheshbon hanefesh* whenever something happened to him. He would try to figure out the reason Hashem did it to him, in order to restore his possessions. After some reflection, he understood that the reason his *sefer Torah* was stolen was because he wasn't *makpid* to hear *Krias HaTorah*. He went alone into his room, and he did *viduy*, and was *mekabel* on himself to be extremely scrupulous with *Krias HaTorah* on Mondays and Thursdays. He was *mekabel* from his *rebbe*, the Gr"a, that if someone does *teshuvah* right after he gets punished, and is *mesvadeh* properly and *mekabel* to better his ways, it's not *shayach* that the damage should remain and his *chisaron* will immediately be restored. The Gaon based this on the *gemara* in *Brachos* (5b). It says Rav Huna had four hundred barrels of wine that turned to vinegar, and after he made a *cheshbon hanefesh* and found the reason why it happened to him, he did *teshuvah* immediately. The *gemara* says, according to one opinion, that the vinegar turned back to wine, and according to another opinion, the price of vinegar shot up, and it was sold for the price of wine.⁷

Rav Chaim was in his room being *osek beteshuvah*, and he received word that his *sefer Torah* was found. When they opened it up, it was a *peledike zach*. The page that he missed [hearing during that] *Krias HaTorah* was gone [from his personal *sefer Torah*]. Nu, so they asked him, "What's *pschat*?" *Lechorah*, he got back the *sefer Torah*, so he should get back that *yeriah* also. If everything is *middah keneged middah* and if you do *viduy* the *yesurim* go away. [So why was one *yeriah* missing?] He said *Shamayim* wants to give him a *zechus* that he should be *mekayem* once again the *mitzvah* of *kesivas sefer Torah*, by writing that particular *yeriah* that's missing. He says [in his *sefer*] it seems that it was the *sechar* for the *mitzvah* of *teshuvah*, that now it became a *zechus* for him and [in *Shamayim*] they were *mezakeh* him with *kesivas sefer Torah*. A *pelah! Mamash moradik!*

A person has to know everything is *middah keneged middah*. You should seek out *mitzvos* that *bedin*, by rights, collect *sechar* in this world. We should be *zocheh* to do those *mitzvos* and be *zocheh* to the *to'vah* of Hakadosh Baruch Hu.

PART 2: SHABBOS: YOUR GATEWAY TO HEAVEN

SHABBOS, GATEWAY TO OLAM HABA

In previous talks, we discussed the wonders of Shabbos and the understanding of what the gift of Shabbos can offer us. But we also know the famous concept that Shabbos is *me'ein olam haba*, Shabbos resembles the Next World. Today we're going to be *mevarer*: what is the practical application of this idea, *lema'aseh*.

⁷ רב הונא תקיפו ליה ארבע מאה דני דחמרא. על לגביה רב יהודה אחיה דרב סלא חסידא ורבנן. ואמרי לה רב אדא בר אבהו ורבנן. ואמרו ליה: לעינן מר במיליה. אמר להו: ומי חשידנא בעיניכו? אמרו ליה: מי חשיד קודשא בריך הוא דעביד דינא בלא דינא? אמר להו: אי איכא מאן דשמיע עלי מלתא - לימא. אמרו ליה: הכי שמיע לן, דלא יהיב מר שבישא לארסייה. אמר להו: מי קא שביק לי מידי מיניה? הא קא גניב ליה פוליה! אמרו ליה: היינו דאמרי אינשי: "במר גנבא גנב, וטעמא טעים". אמר להו: קבילנא עלי דהיבנא ליה. איכא דאמרי: הדר סלא והנה חמרא. ואיכא דאמרי: אייקר סלא, ואיזבן בדמי דחמרא.

There is a *sefer* called *Shaarei Orah*, authored by R' Yosef Gikatilla (1238-1305), a famous *mekubal*. In his description of Shabbos, he writes (שער ב ד"ה המלאך הגואל) as follows: ומן השבת אדם נכנס לחיי העולם הבא, from Shabbos a person enters *olam haba*. ואם כן, if so, פקח עיניך, open up your eyes, וראה, and contemplate, see, think into, היאך תשמור השבת, how you're going to observe the Shabbos. אם אתה חפץ לזכות לחיים ולגאולה ולהיכנס לחיי העולם הבא, if you desire *chaim*, life, redemption, and to enter *chayei olam haba*. שער שעתה, והנה השבת שלנו בדמיון בית שער, our Shabbos is compared to a gateway, a doorway, הא, להיכנס לטרקלין הגדולים לחיי העולם הבא, which is called, שבת הגדול, *Olam haba* is called Shabbos *hagadol*. ואם ח"ו אדם ומחלילה מות יומת שהרי נסגר, מחלל את השבת הרי הוא רחוק מן החיים, if a person desecrates the Shabbos he is very far away from life, מלהיכנס לחיי העולם הבא, לפניו הפתח, the doorway is shut before him, מלהיכנס לחיי העולם הבא.⁸

We see from here that *olam haba* and Shabbos are dependent one upon the other. As we mentioned a number of times, Moshe Rabeinu told Klal Yisrael, ראו, contemplate, השבת, כי ה' נתן לכם השבת (Shemos 16:29). And R' Ovadia, the Seforno, says, ואין זו מצוה בלבד, this is not a *mitzvah* alone, it's not just a regular *mitzvah*, אבל היא מתנה, this is a great gift. What is the gift? והוא שישגו יום שכלו שבת, it's the day that enables you to connect and fathom the day which is *kulo* Shabbos.⁹

When Torah says us, ושמרו בני ישראל את השבת, *zagt* R' Ovadia miSeforno, you know what that is telling me? You know what Moshe was saying to Klal Yisrael? ושמרו בני ישראל את השבת, the Jewish people should observe the Shabbos here, in *olam hazeh*, so that לעשות את השבת, that they are able to do the Shabbos שבת שכלו שבת, ביום שכלו שבת, in the future. So when you say in the *davening* ושמרו את השבת, and you think, for what goal? לעשות את השבת, in the future, in *olam haba*.

It comes out that Shabbos is a unique and special *mitzvah*, distinct from all other *mitzvos*. Through the observance of Shabbos, a person actually gets a physical connection to *olam haba*. Now, I want to tell you what that means when I say it's a "doorway." Aren't there other doorways? And the answer is no. This is the doorway to *olam haba*. You could be a good Jew, a nice Jew. You like all kinds of Shabbos food, cholent, *chamin*, gefilte fish, *meshlo*, whatever they call it. But the only way of getting into *olam haba*, the *beis shaar*, is Shabbos. The entrance is Shabbos.

The Ohr Hachaim (Shemos 31:16) writes, כי מן הנמנע החלטי, it's absolutely impossible that a person should be able to attain a step to get into *olam haba* without Shabbos. Shabbos, he says, is the bridge that a person steps on in this world, the stepping stone that takes you into the next world. When you're keeping Shabbos, you are creating the Shabbos for yourself, in the next world.¹⁰

SHABBOS CONNECTS US TO OLAM HABA

I want to tell you, this is very deep. Every single Shabbos that we keep, it's really a test and a connection that builds our connection with the next world. Shabbos is the only *mitzvah* in this world that you could enjoy and taste and connect to *olam haba*. Now, don't get me wrong. Every *mitzvah*, you get *olam haba* for. תלמוד תורה כנגד כולם, for learning Torah, you get the biggest *olam haba*. But you know when you get that *olam haba* for that *mitzvah*? In the next world. The way to get to *olam haba* in the next world is through the observance of Shabbos in this world. Shabbos is actually a day which the Zohar says is the test for a person. It's the day that a person gives himself a test to know how much *shaychus* he has to *olam haba*. And it depends on how much a person senses *menuchas* Shabbos. Through a person's feeling of *menuchah* on Shabbos, a person could potentially become aware of his *shaychus* to *olam haba*.

We have all had Shabbosos where they are dead. You don't feel any connection. And that's because during the week, you may have done *aveiros*, and you didn't do *teshuvah* before Shabbos. You didn't prepare yourself, so you became distanced through *cheit*.

There is an interesting Arizal that is brought down in the *poskim*, that if you have a worker, make sure you pay the worker before Shabbos. Whatever you do, don't let [Shabbos come without paying him]. And you know what he says? It's alluded to in the words of Shabbos. In the *passuk* it says, ביומו תתן שכרו (Devarim 24:15). That means, on the day that somebody works for you, you should pay him his wages. The letter of Shabbos, ש-ב-ת, stands for ביומו תתן שכרו. Now, at first it sounds strange. What *shaychus*, what's the connection between the two?

And this is the answer: because Shabbos is unique. Generally, there is a rule והיום לעשותם ומחר לקבל שכרם. And, as it says, שכר ליכא, Hashem doesn't give you the reward for *mitzvos* in this world (Kiddushin 39b). The reward for *mitzvos* is in the next world. But Shabbos is unique. Through Shabbos, Hashem gives us a connection to *olam haba* in this world.

So, in order for you to merit and be *zocheh* in that *sechar*, you have to make sure that you have paid up the *sechar* you owe a worker before Shabbos. If you don't fulfill what the Torah says to give the *sechar*, the worker's payment, Hashem doesn't give you the payment.

Every [Shabbos] morning, at the end of *mussaf* we quote a *mishnah* in Tamid (7:4) that says, what was the *mizmor* of Shabbos? They used to say מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שכולו שבת ומנוחה לחי העולמים. Then you know what it says? מזמור שיר ליום שבת ומנוחה לחי העולמים. That's what it says in the *mishnah*. We say it every Shabbos morning. Now, for many years, I had a question. You know what my question was? We don't say that. All the other *shir shel yom* stated in that *mishnah*, we say. How come when it comes to Shabbos, we don't say מזמור שיר לעתיד לבוא ליום שכולו שבת ומנוחה לחי העולמים?

⁸ וז"ל, וכו'. ועתה דע והאמן כי השבת היא עין כל הטובה ומקור כל האצילות לשם אדני' ולישראל הדבקים במדה הזאת, ומן השבת אדם נכנס לחיי העולם הבא שהוא סוד היובל כמו שהודענוך. והעולם הבא נקרא 'שבת הגדול' כי גם הוא שביעי לספירת שבת ממטה למעלה נמצא העולם הבא שבת הגדול שהיא שביעית עליונה, וז"ל ח"י הוא סוד השבת שהיא שביעית של מטה, ומן העולם הבא משוכת השבת כל האצילות והטוב הגדול והחיים והגאולה. ואם כן פקח עיניך וראה היאך תשמור את השבת אם אתה חפץ לזכות לחיים ולגאולה ולהיכנס לחיי העולם הבא. והנה השבת שלנו בדמיון בית שער להכנס לטרקלין cont on last page

⁹ כי ה' נתן לכם השבת. ואין זו מצוה בלבד אבל היא מתנה שלא נתנה לזולתם כאמרם ז"ל (שם פרק יציאת השבת) מתנה טובה יש לי בבית גזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל וכן סדרו בתפלה ולא נתתו לגויי הארצות וכו' ערלים, כאמרו ושמרו בני ישראל את השבת, לעשות את השבת לדורותם והוא שישגו יום שכלו שבת.

¹⁰ וענין נשמה זו היתירה רמזו מקומה רבותינו באומרים מתנה טובה בבית גזי וידוע הוא מקום הנקרא גזי המלך שהוא בחינת עולם עליון ונשמה זו מחצבה שם היא ולזה תקרא שבת כאמרם ושבת שמה כשם העולם שמתנו היא שנקרא עולם שכולו שבת (ר"ה ל"א). ועולם זה אין בו עובון ועליו לא בא כדבריהם בו אלא עונג ושמחה, ולזה צוה ה' להרחיק ביום שבת כל אותם בחינות החול המלאכה והיעניו כי באחת מהנה תגעל הנשמה משבת בקרב איש, ולזה תמצא שיעקר איסור אזהרת מלאכות שבת ביאר ה' שהם במחשבה כאמרם (ביצה י"ג). מלאכת מחשבת אסרה תורה, ואפילו דבור של חול אסור (שבת ק"ג). דכתיב (ישעי"ה נ"ח) ממצוא חפצך ודבר דבר, והכל לצד תוספת נשמה העליונה לעשות לפניה כסדר עולם שבאה ממנו, והוא מה שצוה ה' באומרו ושמרו בני ישראל את השבת פירוש נשמה הנקראת שבת ותכלית שמירה זו היא השגת עולם ששמו שבת, והוא אומרו לעשות את השבת, ותדע כי מן הנמנע החלטי שישג אדם עלות לעולם עליון זולת באמצעות השגת ענף ממנו בהיותו בעולם הזה, ולזה אם לא ישיגו ישראל בחינת נשמה זו אין בהם יכולת לעמוד בגדר עליון. והוא אומרו לעשות את השבת פירוש שבאמצעותו תעשו לכם את השבת שתוכלו השג עמוד שם ולהתענג נפשם בגזי עליון, ואמרו לדורותם כי שם יתקבצו כל דורות בני ישראל שהיא בחינת עולם הבא.

So, if we take a look in the *mishnayos*, the Tiferes Yisrael explains that in the *Beis Hamikdash* they said the same exact thing that we say, *מזמור שיר ליום השבת*. But the *mishnah* is explaining the reason why we say this psalm, even though it doesn't mention anything directly about Shabbos. And the answer is: because this is the *shir* of *le'asid lavo*, this is the *shir* of the future. And why do we say this *shir* of the future on Shabbos? Because every Shabbos connects us to *olam haba*. Every Shabbos prepares us for *olam haba*. And therefore, every Shabbos relates to this *mizmor*.

That's why R' Yosef Gikatilla tells us, "Open your eyes, see, and understand how you are keeping Shabbos. See how you are observing Shabbos and prepare yourself because your connection to *olam haba* depends on the way you connect to Shabbos."

So *rabbosai*, we are giving you many *yesodos* on Shabbos. We have told you before how to prepare for Shabbos when it comes to eating Shabbos seudos, and how to prepare for Shabbos when it comes to learning Torah. It says, *לא ניתנו שבתות וימים* (Yerushalmi, Shabbos 15:3).¹¹ That is the greatest test. In *olam haba*, all you do is learn Torah. If you don't prepare yourself in this world – if a person tries to learn on Shabbos and he finds it difficult, that has to concern him. "Why am I finding it difficult? That must mean that I am far away from *olam haba* and I've got to get moving quickly. I don't want to be far from *olam haba*. I want to get connected to *olam haba*." And when you eat on Shabbos, you have to know the eating on Shabbos also has to connect you to Hashem. Everything about Shabbos connects you to *olam haba*. When it comes to Shabbos, you should think, "Hakadosh Baruch Hu, I want to think about the future, I want to think about my *olam haba*."

THINK ABOUT OLAM HABA EVERY DAY

I want you to know, my *Zeide* used to tell us as children and as adults that every day, once a day, you should think about *olam haba*. And he used to quote the Chovos Halevavos who says that one of the big challenges that the *safan* gives us is that we should not think about *olam haba*. "Think about your next meal, about how much gas costs, about how much air conditioning costs. Just don't think about *olam haba*." Because if a person thinks about *olam haba*, his focus in life will be different. We're all going to *olam haba*. And then there are a few possibilities. But the ideal choice and the great hope is we get to *olam haba*.

So you have to think about it every single day. My *Zeide* used to train us. He would say, "Say these words with your mouth: 'Hakadosh Baruch Hu, I want to be *zocheh* to my *chelek* in *olam haba*. Remind yourself of that at least once a day. And then it will help you when you're learning Torah on Shabbos.'" When you're thinking about coming here, you're thinking, "What time should I come? Should I come here at 4 o'clock, maybe 5 o'clock, I'll learn for a few minutes? Or should I maybe come at 2:30." Think, *olam haba*. "I want *olam haba*." That's what we should be thinking. On Shabbos morning, when I think whether I should come to the *seider* or go to sleep, I tell myself, "I want *olam haba*." Friday night, while you're eating, don't waste your time. *Chap arein*. Make your meal part of the gateway to *olam haba*. Talk about Hakadosh Baruch Hu, talk about Hashem, talk about the great food that Hashem gave you, talk about the family that Hashem gave you. Thank Hashem!

BE GRATEFUL FOR EVERY BRACHAH

I talk to people every week who don't have families. Single people, not married, and I imagine them sitting in their houses and they are miserable. They must be *tzubrochen* to pieces. I once had a guy call me up, and I said, "Where are you eating this Shabbos?" He said, "I'm sick and tired of going out. I'm going to stay at home all alone." I said, "That's going to be much worse. When you go out, at least you've got a diversion." My heart went out for him!

You have to think about it. If you are married, you have to thank Hashem that you have a wife. If you have children, you have to thank Hashem if you have children. Do you know what kind of *brachah* that is? To sit without a wife is *geferlach*. You have to realize that a wife is a key to *olam haba*. You're not an *adam hashalem* without a wife. And what do we do? We complain about our wives. Don't complain about your wife! Look at all the different foods that you're eating. Take note of every different *ta'am*. It's just not plain fish. There is fish with *chrein*, there is fish with mayonnaise, there is fish with dip, fish with salad. And you think about all the wonderful things. This *challah*, that *challah*. You have to think about it. It's unbelievable! Drinks, too. Some people only have water. Some people have juice, some people have soda, some people have tea, some people have seltzer, some people have flavored water. So many things that Hashem gives me. Tremendous *brachos*!

When you think about this, you will remember Hashem. And when you remember Hashem, you remember about *olam haba* because you want to get to Hashem. If you remember about *olam haba*, you'll keep your Shabbos on a much higher level, *be'ezras Hashem yisbarach*.

¹¹ רבי חגי בשם רבי שמואל בר נחמן. לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לאכילה ולשתייה. [פ' קרבן העדה: אלא לאכילה ולשתייה. כלומר לתענוג ולמנוחה כמו שנה השם ביום השבת וכן ב"ט]. על ידי שהפה זה מסריח התיירו לו לעסוק בהן בדברי תורה [פ' קרבן העדה: ע"י שהפה זה מסריח. אם צא ועסקו בדבר אחר כי אם באכילה ובשתייה יש לחוש שהיו מדברים בפייהם לשון הרע ו"א שיש לחוש שיבואו לידי מיאוס כענין הקיא והקלות ראש]. רבי ברכיה בשם רבי חייא בר בא. לא ניתנו שבתות וימים טובים אלא לעסוק בהן בדברי תורה. מתינת מטייה בין לדין בין לדין. כיצד הוא עושה. או יושב ואוכל או יושב ועוסק בדברי תורה. כתוב אחד אומר. שבת הוא ליי. וכתוב אחר אומר. עצרת ליי אלהיך. הא כיצד. תן חלק לתלמוד תורה וחלק לאכול ולשתות. אמר רבי אבהו שבת ליי. שבת כיי. מה הקדוש ברוך הוא שבת ממאמר. אף את שבת ממאמר.

הגדולים לחיי העולם הבא הנקרא 'שבת הגדול', והתקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לטרקלין. וכשתבין דבר זה אז תבין (ישעיה כ"ח) וְקָרַאת לְשֵׁבֶת עֲנֵג וְלִקְדוּשׁ ה' מְכַבֵּד, וְסוּד וְקָרַאת לְשֵׁבֶת עֲנֵג זו היא שבת שלנו, וְלִקְדוּשׁ ה' מְכַבֵּד זו היא שביעית עליונה הנקראת יובל. ולפי דרש ר"ל (ויקרא רבה פר' ל"ו) וְלִקְדוּשׁ ה' מְכַבֵּד זה יום הכפורים. ודע והאמן כי הכפורים כולם מן היובל הם יוצאים ומשם הסליחה נמשכת לשם אדני, ואז נאמר בו (ויניאל ט"ו) לאדני אלהינו הרחמים והסלחות, ואומר (שם) אֲדֹנָי שְׁמַעָה אֲדֹנָי סְלִיחָה אֲדֹנָי הַקְּשִׁיבָה. ובע"ה במקומו נבאר לך הטעם שנקראת מדת יובל שביעית ושמינית. נמצאת אומר כי כל אדם השומר שבת כהלכה, אז מתאחד בשביעית התחתונה הנקראת 'שבת', ומשם זוכה להכנס לשביעית העליונה הנקראת 'העולם הבא'. ואם ח"ו אדם מחלל את השבת הרי הוא רחוק מן החיים, ומקללה מות יומת (שמות ל"א, שהרי נסגר לפניו הפתח מלהכנס לעולם הבא ולפיכך אמרו חז"ל ** (ביצה ט"ז א) בענין שבת, 'אע"ג דאיהו עבידא לאגלווי מתן שכרה לא עבידא לאגלו', לפי ששכר העולם הבא גנוז הוא, וטובו (ישעיה ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך; יעשה למחקה לו, וכתוב (תהלים ל"א) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך; פעלת לחוסים בך. ולפי עיקר זה יש לך לדעת שאף על פי שהשבת גלויה לפנינו, מתן שכרה אינו גלוי אלא חתום וסתום הוא, ואפילו אחד מהנביאים לא נתנבא עליו מה הוא, לפי שהוא הטוב הגדול והאור הגנוז ממשתי ימי בראשית שאין כל בריה יכולה להסתכל בו זולתי השם ית'. וצריך אתה להיות זריז בקיום שלש סעודות בשבת שהם סוד קשר הייחוד וסוד קשר השבת הגדול ביום השבת שאנו עושים, ובהיות אדם מקיים שלש סעודות בשבת הרי הוא כאילו מייחד את השם ית' בסוד 'יהוה' אחד ושמו אחד', כלומר בשלש ובשבע, ואז הוא ראוי להנצל משלש פורעניות. ושלש סעודות הללו, א) אחת כנגד אדני' שמתאחדת ביום השבת וזהו סוד התאחדות השבע, שניה כנגד יהוה ית', שלישית כנגד בינה הקשורה בסוד א' אה"ה, וזהו סוד התאחדות השלש, והסוד וְקָרַאת לְשֵׁבֶת עֲנֵג. ב) וסוד 'ענג' הוא סוד (בראשית ב') וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, כי זהו סוד הייחוד האמיתי השלם בסוד 'עדן' 'נהר' 'גן' בן (ר"ת ענג). וכל המקיים שלש סעודות בשבת, כאילו מייחד עשר הספירות בייחוד שלם בסוד אדני' יהוה אה"ה, וכולן מתאחדות על ידי אל"ח" למעלה ולמטה. למעלה נקשר בבניה שהוא סוד קשר אה"ה שהרי הבינה נקשרת באה"ה בסוד שלש ספירות, למטה נקשר באדני' שהוא סוד קשר שבע ספירות התחתונות. נמצאת השבת קשורה וקושרת כל הספירות למעלה ולמטה, ולפיכך השבת 'זכור' ו'שומר'. ועתה דע והתבונן כיצד תשמור את השבת וכיצד תתנהג בענין שמירת שבת ממלאכה ודבור, וענין מנוחה ועונג וכבוד, ואשריך בהיותך שומר שבת שתקרא אכסנאי לעשר ספירות. ** כתוב בה"ג בס' שערי אורה: שבת לע"ג דאיהו עבידא לגלווי. פירוש כי המדה שהשבת נרמז בה כח באדם לדעת בה ולהבין אבל המדה שבה נתלה מתן שכרה נעלמה מכל ח' והיא האור הגנוז וסתום שאף מרע"כ לא השיגו בחי'ו והוא שער החמשים שנעלם ממנו]

IN CONCLUSION

This parashah reveals some of the amazing *hanhagah* of *middah keneged middah* of Hashem. The Seforno tells us that since Pinchas struggled Hashem's struggle, Hashem gave Pinchas peace in his life. Pinchas's action brought *kapparah* for Bnei Yisrael, so he was given the *kehunah* so he could bring more *kapparah* for Bnei Yisrael. The Ohr Hachaim adds that Pinchas was concerned about the *kavod* of Hashem, so he was elevated and became a *kohen*. Pinchas brought *shalom* between Yisrael and Hashem, so he was given the *bris shalom*. Additionally, his action caused the plague to end and he saved the lives of people and they lived for many generations, so Hashem gave Pinchas a gift that would go on for many generations - the *kehunah*. The Steipler points out that since Hashem works with *middah keneged middah*, mitzvos that only have an effect in *Shamayim* yield dividends in the next world, but mitzvos that we do that benefit other people yield *peiros* in this world too. We can *bedin*, rightfully, tap into the *brachos* of Hashem in this world by doing the deeds of a *tzaddik tov* - deeds that benefit other people. By searching for these kinds of mitzvos, we can enrich our lives with pleasantness. It is honorable to note that the list of *maasim tovim* in *Eilu Devarim* includes rising early for *davening* and *talmud Torah*, both of which are considered doing great *chesed* for other people due to the benefits these mitzvos bring to the world. This week I will (*bli neder*) look out for mitzvos that *bedin*, by rights, collect *sechar* in this world because they have a positive effect, such as helping people's *tefillos* to be accepted by coming to shul on time or even early, by learning Torah or not disturbing others who are learning Torah, and by listening to people patiently.